

NÉV _____

NEPTUNKÓD _____

Bevezetés az algebra 1

1. vizsga – gyakorlat

2017-01-04

Minden kérdésre írjuk a válaszokat a mellette lévő dobozba. Az első feladat nyolc egyszerű kérdését kivéve minden feladat megoldását is ellenőrizzük, pontszámot a teljes megoldás alapján adunk. Az első nyolc feladat mindegyike 2 pontot, a továbbiak 8 pontot érnek. Kidolgozási idő 110 perc. Semmilyen segédeszköz nem használható!

E1. Legyen $\mathcal{B} = \{\mathbf{b}_1, \mathbf{b}_2, \mathbf{b}_3\}$ az \mathbb{R}^3 egy bázisa, és $\mathcal{B}' = \{(\mathbf{b}_1 + \mathbf{b}_2 + \mathbf{b}_3), \mathbf{b}_2, \mathbf{b}_3\}$ egy másik bázis. Ha $[\mathbf{v}]_{\mathcal{B}} = [1 \ 1 \ 1]^T$, akkor $[\mathbf{v}]_{\mathcal{B}'}$ = ?

(1, 0, 0)

E2. Írjuk fel 2017-et 7-es számrendszerben!

5611

E3. Határozzuk meg 2017^{2017} mod 11 értékét!

5

E4. Határozzuk meg a $\frac{2}{1-i}$ komplex köbgyökeinek argumentumait (irányszögeit)!

$45^\circ, 165^\circ, 285^\circ$, vagy $\pi/4 + 2k\pi/3, k = 0, 1, 2$

E5. Egy egyenletrendszer bővített mátrixa legyen

$$\left[\begin{array}{ccc|c} 1 & 2 & 1 & 0 \\ -1 & 1 & 5 & 6 \\ 0 & 0 & 3 & 3 \end{array} \right]$$

1, 9

Hány megoldása van az \mathbb{R} és hány a \mathbb{Z}_3 fölött?

E6. Mennyi a $3x^5 + 6x^4 - 2x^3 + x - 9$ polinom gyökeinek összege és szorzata?

összege $-6/3 = -2$, szorzata $(-1)^5(-9)/3 = 3$.

E7. Határozzuk meg az

$$\begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & -1 & -2 \\ 1 & 4 & 1 & 4 \\ 1 & 8 & -1 & -8 \end{vmatrix}$$

determináns értékét!

Vandermonde-determináns, értéke -72 .

E8. Számítsuk ki az

$$\begin{bmatrix} \mathbf{I} & \mathbf{J} \\ \mathbf{O} & \mathbf{I} \end{bmatrix}$$

blokkmátrix inverzét, ahol $\mathbf{I} \in \mathbb{F}^{n \times n}$ az egységmátrix, \mathbf{J} a csupa 1 $\in \mathbb{F}$ elemből álló mátrix, míg \mathbf{O} a zérusmátrix, és \mathbb{F} tetszőleges test.

$$\begin{bmatrix} \mathbf{I} & -\mathbf{J} \\ \mathbf{O} & \mathbf{I} \end{bmatrix}$$

1. Adjuk meg az $576x + 224y = 64$ diofantoszi egyenlet összes megoldását!

$$(576, 224) = 32, 2 \cdot 576 - 5 \cdot 224 = 32$$

2. Oldjuk meg az

$$x \equiv 2 \pmod{3}$$

$$x \equiv 1 \pmod{5}$$

$$x \equiv 0 \pmod{7}$$

56

kongruenciarendszert!

3. Adjuk meg az \mathbb{R}^4 -beli $(0, 1, 2, 3)$ és $(2, 1, 0, 1)$ vektorok által kifeszített altér merőlegesének egy bázisát!

$(1, -2, 1, 0), (1, -3, 0, 1)$ (egy másik megoldás: $(1, 0, 3, -2), (0, 1, 1, -1)$)

4. Bontsuk fel irreducibilis tényezők szorzatára az

$$x^4 - x^2 + 2x + 2$$

polinomot $\mathbb{R}[x]$ -ben és $\mathbb{C}[x]$ -ben!

$$\begin{aligned} \mathbb{R}[x]: & (x+1)^2(x^2 - 2x + 2), \\ \mathbb{C}[x]: & (x+1)^2(x-1-i)(x-1+i). \end{aligned}$$

5. Írjuk fel azt a minimális számú tagot tartalmazó szimmetrikus polinomot, amelynek része az $x^2y^2 - xyz^2 + x$ polinom, és állítsuk elő elemi szimmetrikus polinomok összegeként!

$$x^2y^2 + x^2z^2 + y^2z^2 - x^2yz - xy^2z - xyz^2 + x + y + z = e_2^2 - 3e_1e_3 + e_1$$

6. Határozzuk meg az

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

pszeudoinverzét, és adjuk meg az $\mathbf{Ax} = \mathbf{b}$ egyenletrendszer sortérbe eső egyetlen optimális megoldását, ahol $\mathbf{b} = (0, 1, 2, 3)$.

$$\begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1/2 & 0 & 1/2 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 1 \end{bmatrix}, \mathbf{x} = (1, 1, 2).$$

7. Számítsuk ki a a Pascal-háromszögből képzett

$$\left| \binom{i+j-2}{j-1} \right|_{n \times n} = \begin{vmatrix} \binom{0}{0} & \binom{1}{1} & \cdots & \binom{n-1}{n-1} \\ \binom{1}{0} & \binom{2}{1} & \cdots & \binom{n}{n-1} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \binom{n-1}{0} & \binom{n}{1} & \cdots & \binom{2n-2}{n-1} \end{vmatrix}$$

determináns értékét!

Az utolsó sorral kezdve minden sorból vonjuk ki a fölötte lévőt és alkalmazzuk a binomiális együtthatók addíciós képletét. A válasz 1.

8. Határozzuk meg az

$$\begin{bmatrix} 0 & 1 & 2 \\ 1 & 2 & 0 \\ 2 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

mátrix PLU-felbontását!

1. megoldás:

$$\begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1/2 & 1 & 0 \\ 0 & 1/2 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 0 & 2 & -1/2 \\ 0 & 0 & 9/4 \end{bmatrix},$$

2. megoldás:

$$\begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 2 & -4 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 9 \end{bmatrix}.$$